

Ríka pinkulandið Føroyar Fátæka stórlandið India

Samarbeiði — Hjálp til sjálvhjálp — Samhandil

Orð og myndir: Jan Müller

Næstseinasta leygardag greiddu vit frá teimum royndunum, sum eru gjørdar í India at byggja nýggjar bátar, sum kunnu avloysa Kattumarambátin.

Í dag tosa vit við nakrar fiskimenn og við stjóran á eini verksmiðju, sum framleiðir fiskibátar.

Indiskir fiskimenn:

Okkum dámur sera væl føroyska bátin

Eitt er so tað, hvørjar hugleiðingar og tankar, tú sum fremmandur ger tær í India, um føroysku bátarnar.

Men hvat siga indisku fiskimenninir sjalvir!

Meðan vit vitjaðu í fiskibygðini Panniam Kuppam hevði eg eisini høvi at tosa við nakrar av fiskimennunum, sum hava roynt føroysku bátarnar.

Vit settu okkum á ein av teirra egnu kattumarambátum — við síðuna av okkum stóð so ein av føroysku bátunum.

Tryggari

— Okkum dámur væl hesar føroysku bátarnar. Teir egna seg væl til hetta veðurlagið við áhaldandi lógvabrotum. Teir eru eisini tryggari enn okkara egnu bátar og eru góðir at fiska við.

Viðari siga teir, at við hesum nýggju bátunum sleppa teir longur út frá landi, soleiðis at teir kunnu fiska størri fisk enn í dag, har teir fyri tað mesta veiða inni við land. Her fáa teir smáar sandinur og annan litlan fisk.

Teir kunnu eisini vera fleiri í bátinum og fáa meira fisk hvørja ferð teir eru úti. Alt hetta bætir munandi um figgjarligu viðurskiptini í bygdini.

Teir hava higartil roynt trýggjar føroyskar bátar. Eitt 4-mannafaruttan motor, eitt 5-mannafar við páhengara og eitt 6-mannafar við festum motori.

Fiskimenn í fiskibygðini Panniam Kuppam saman við Guttormi Djurhuus

— Okkum dámur væl bátin við páhengara men útreiðslurnar við slikum motori eru høgar. Okkum dámur tí betri 6-mannafarið við festum motori, tí hann er biligari í rakstri.

— Men, leggja fiskimenninir tó aftrat, — tað besta hevði helst verið, um ein minni fastur motorur varð settur í 5-mannafarið istaðin fyri páhengaran. Hetta hevði verið tann besta loysnin, tí hesin báturin er minni og lættari arbeiða við.

Kattumarambáturin er umleið 10.000

ára gamal. Hann er tann sami í dag, sum fyri 10.000 árum síðani. Einasta, sum er broytt, er, at bondini eru skift út við nylon. Báturin er settur saman av fyra til seks plankum, ið eru bundnir saman framman og aftan. Hann hevur slikt skapilsí, sum ger, at hann hóast nógv strið, klárar seg væl at koma út og inn gjøgnum tey stóru brotini.

— Men eru tit veruliga sinnaðir at skifta henda bátin út við ein tilíkan nýggjan og fremmandan bát, sum tann føroyska spurdi eg fiskimenninar.

— Vit halda, at tykkara bátur er tann rætti báturin til okkara brúk, og vit eru sinnaðir at skifta kattumarambátin út við hesar plastfipurbátarnar. Men rakstur og iløgur eru so mikið høg, at vit hava ikki møguleika at figgja eitt slikt tiltak einsamallir. Vit mugu helst vera nakrir saman um at keypa ein bát og samstundis fáa stuðul frá stjórnini ella bilig lán. Okkum hevði eisini dámt, at stjórnin keypti nakrar bátar og vit so leigaðu teir.

Indiskur ídnaðarmaður

Tað vit ikki megnaðu í 35 ár — kláraði ein føroyingur eftir einum ári

— Stórir møguleikar fyri víðari samarbeiði millum India og Føroyar

Vit vitjaðu eisini á eini verksmiðju, sum í ngov ár hevur gjørt fiskibátar, bæði úr træ og plastfipuri. Henda verksmiðjan

verður partaeigari í tí ætlaða báta-projektinum, har føroyskir bátar skulu gerast í India.

Stjórn eitur Villiam Unni. Vit tosaðu við hann. Harra Unni hevur verið stjóri á »Aquamarine prvt. Lmt.» seinastu 10